

Rutin när elev uppträder påverkad av AND – Alkohol, Narkotika, Dopning

Personal som uppmärksammar att en elev är påverkad ska se till:

- Att eleven omhändertas på ett betryggande sätt
- Att mentor och rektor informeras
- Om fara för sitt eget, elevens eller annans liv, ring 112

Rutin när elev uppträder påverkad av AND och är omhändertagen på ett betryggande sätt

- Mentor kontaktar vårdnadshavare vid omyndig elev
- Vårdnadshavare hämtar omyndig elev på skolan
- Om eleven är myndig försäkras sig mentor om att eleven kan ta sig hem på ett betryggande vis.
- Om tillåtelse ges av myndig elev så kontaktar mentor annan myndig person som står eleven nära i relation, för mottagande utanför skolan eller för hämtning på skolan.

Rutin när elev uppträder påverkad av AND och har lämnat skolan

- Informera elevhälsan
- Kontakta socialtjänsten om eleven är omyndig för möte med elev, vårdnadshavare samt skola. Anmälan SoL 14 kap § 1 kan bli aktuell.
- Kontakta vårdnadshavare och elev för att delge tid för möte med socialtjänst och skola som ska hållas utan dröjsmål.
- Vid misstanke om AND-innehav på skolan kontaktas alltid polis.

Rutin vid misstanke om AND-användning och/eller försäljning hos elev

- Kontakta rektor och informera om eventuell misstanke
- Informera elevhälsan
- Samtal med eleven angående misstankar.
- Samtal med vårdnadshavare om eleven är omyndig. (skolan avgör om eleven ska få möjlighet att först själv prata med sin vårdnadshavare innan skolan tar kontakt)
- Kontakta socialtjänsten om eleven är omyndig för möte med elev, vårdnadshavare samt skola. Anmälan SoL 14 kap § 1 kan bli aktuell.
- Kontakta vårdnadshavare och elev för att delge tid för möte med socialtjänst och skola.
- Vid misstanke om AND-innehav på skolan kontaktas alltid polis 114 14
- Omhändertag föremålet/substansen. Alkohol återlämnas till myndig elev vid skoldagens slut, vid omyndig elev till vårdnadshavare.
- Under utredning är elev avstängd från APL. Elevens schema anpassas utifrån elevens behov och skolans förutsättningar.

Rutin vid möte

- Möte med elev, vårdnadshavare om eleven är omyndig, socialtjänst om eleven är omyndig, mentor, rektor samt elevhälsa ska hållas utan dröjsmål.
- Upprätta en plan som är tidsbestämd, ansvarsfördelad, innehåller medgivande från elev och/eller vårdnadshavare för eventuella AND-tester samt medgivande för återkoppling mellan parterna.

Åtgärd, tillåtlighet, vem

Åtgärd		Vem
Visitering	Ej tillåtet av skolans personal. Endast polisen får visitera en elev och dess kläder/väskor som den bär med sig/på sig.	Polis
Öppna elevskåp	Elevskåpen är skolans egendom och eleverna har tillgång till dessa under förutsättning att de följer de regler för användande av skåpen som skolan beslutat om. Skolan har en allmän befogenhet att kontrollera att skåpen används på det sätt som är avsikten. Skolledningen kan alltså öppna och visitera skåpen utan att det anses vara en husrannsakan. Eleverna måste få information om de villkor som gäller för att de ska få använda skåpen och om skolledningen öppnar ett skåp ska det ske i elevens närvaro.	Rektor/skolledning
Drogtest	Drogtester räknas som ett kroppsligt ingrepp och enligt RF (Regeringsformen) är alla medborgare skyddade mot påtvingade kroppsliga ingrepp. Det innebär att inga drogtester kan genomföras i skolan utan att det finns ett fullt och reellt samtycke från eleven, och som huvudregel även från elevens vårdnadshavare om eleven inte är myndig. En elev har alltid rätt att avstå från att delta i ett test utan att behöva förklara varför, även om man tidigare har samtyckt. Skolinspektionen avråder skolor att genomföra drogtest på skolan då det är svårt att bedöma om drogtestet genomförs frivilligt.	
Omhändertagande av föremål	Får företas under förutsättning att föremålet är tillgängligt, att föremålet eller dess användning utgör störningsmoment eller fara, att det sker under skolverksamhet och från elev. Vad gäller föremål som i sig är farliga, till exempel knivar, fyrverkerier eller kemikalier, spelar det ingen roll hur de används. De ska alltid omhändertas. Rektorn, eller den person rektorn har bestämt, ska snabbt anmäla till polisen om man har tagit hand om stöldgods, narkotika, dopningsmedel, knivar och andra vapen eller hälsofarliga varor. Då får skolan behålla föremålet tills det är avgjort om polisen ska ta det i beslag	Skolpersonal
Avstängning	En elev kan stängas av helt eller delvis från utbildning med praktik eller där delar av utbildningen är förlagd till en arbetsplats utanför skolan. För att eleven ska kunna stängas av måste det vara uppenbart olämpligt att hon eller han deltar i de praktiska inslagen. Det kan exempelvis handla om att det kan vara olämpligt att en elev	Huvudman/rektor

	med missbruksproblem får göra praktik på ett sjukhus.	
Anmälan till socialtjänsten	SoL 14 kap § 1 – om eleven är omyndig. Stadgas att myndigheter vars verksamhet berör barn och ungdom samt andra myndigheter inom hälso- och sjukvården är skyldiga att genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om något som kan innebära att socialnämnden behöver ingripa till ett barns skydd. Detta gäller även dem som är anställda hos sådana myndigheter.	Rektor/skolledning

Lagstiftning

- Enligt **narkotikastrafflagen (1968:64)** är all befattning med narkotikaklassade preparat kriminaliserat och detta gäller även egen konsumtion. All användning av narkotika jämförs med missbruk. Konsumtion och innehav av även små mängder kan ge upp till sex månaders fängelse. Polis kan ta initiativ till drogtest även utan vårdnadshavares/god mans medgivande.
- Enligt **FN:s barnkonvention** är skolan skyldig att skydda barn och ungdomar ifrån droger.
- Enligt **alkohollagen (2010:1622)** skall omyndiga skyddas ifrån alkohol och överlåtelse av alkohol är inte tillåten.
- Enligt **arbetsmiljölagen (1977:1160)** är inte alkohol förenligt med en god arbetsmiljö och alkohol får därför inte förtäras i skolans lokaler under skoltid. Alkohol får inte heller förvaras i skolan. Lagen säger även att ohälsa och olycksfall, bland annat orsakade av droger, skall förebyggas.
- Enligt **tobakslagen (1993:581)** är det inte tillåtet att röka inom skolans område.
- Enligt **skollagen (2010:800)** skall skolan motverka missbruk av droger.
- Enligt **socialtjänstlagen (2001:453)** har skolan skyldighet att göra en anmälan om en omyndig elev använder eller misstänks använda droger.
- Enligt **dopinglagen (1991:1969)** är all icke medicinsk befattning med dopingklassade preparat kriminaliserat och detta gäller även egen konsumtion.
- Enligt **lagen om förstörande av vissa hälsofarliga varor (2011:111)** har Polisen rätt att omhänderta och förstöra vissa hälsofarliga varor.

Tobakslagen

Tobakslagen (1993:581) säger att rökning är förbjuden i alla lokaler som är avsedda för barn- och ungdomsverksamhet. Likaså är rökning förbjuden på skolgårdar och liknande ytor utomhus i anslutning till barn- och ungdomsverksamheter. Det är förbjudet att ha en anvisad plats för rökning på skolgården samt att hänvisa till områden i anslutning till skolan. Rökförbudet gäller dygnet runt. Det är rektor som är ansvarig för att lagen följs. Tillsynsansvaret ligger hos den kommunala tillsynsenheten, miljö och hälsoskyddsämnden.

Det är viktigt att skolpersonalen, gärna tillsammans med elever och vårdnadshavare, bestämmer hur man ska agera om någon röker på skolgården och att alla, skolpersonal såväl som elever, konsekvent håller sig till dessa riktlinjer. Det är ett tydligt sätt att visa att skolans vuxna tar lagens bestämmelser på allvar och framförallt att de bryr sig om elevernas hälsa och vardagsmiljö. Respektive skola bör ha en egen tobakspolicy. Ansvarig är rektor.

Tobakslagen innefattar inte snusning men tydliga riktlinjer kring detta är viktigt för skolans förebyggande arbete. Det finns i dagsläget ingen lagstiftning som reglerar rökning på *skoltid* endast *skolområde*.

Langning/Innehav av AND

Langning av alkohol, narkotika och dopingpreparat är en kriminell handling och ska anmälas till polis av rektor. Elever under 20 år kan inte införskaffa alkohol utan att det föregåtts av langning, förutom öl upp till och med 3,5 % (det som tidigare kallades folköl), där gränsen är 18 år. På skolområdet är alkoholförtäring förbjuden.

Narkotiska preparat eller dopingpreparat (som ej föreskrivits av läkare) får enligt svensk lagstiftning inte användas eller innehas på skolområdet eller annan plats. Polisanmälan görs av rektor.